

Lateraanbasiilika sissepühitsemispäev
Kirikupüha

(Esimene lugemine Hs47,1-2.8-9.12)
Lugemine prohvet Hesekieli raamatust:

Siis viis Issand mu tagasi templi ukse juurde. Ja vaata, vesi voolas templi läve alt välja ida poole, sest templi esikülg oli ida pool; ja vesi voolas alla templi parempoolse külgseina alt, lõuna poolt altarit. Siis ta viis mu välja põhjavärava kaudu ja laskis mind minna väljastpoolt ringi välimise väravani, mis oli ida pool; ja vaata, vesi vulises parempoolsest külgseinast. Ja ta ütles mulle: «Need veed voolavad idapoolsetele aladele, jooksevad alla lagendikule ja jõuavad merre; nende merre jõudes paraneb seal vesi. Ja kõik elavad hinged, kes liiguvad seal, kuhu need jõed iganes tulevad, virguvad ellu, ja seal on väga palju kalu; sest kui need veed jõuavad sinna ja vesi paraneb, siis virguvad kõik ellu seal, kuhu see jõgi tuleb. Ja jõe ääres, selle kaldal siin- ja sealpool kasvab kõikisugu viljapuid; nende lehed ei närtsi ja nende vili ei lõpe: nad kannavad igas kuus uudsevilja, sest vesi nende jaoks voolab pühamust; nende vili on toiduks ja nende lehed terviseks.»
See on Jumala Sõna

Vastulaul Ps46,2-3,5-6.8-9 R:5

R: Jõgi oma harudega rõõmustab Jumala linna

Jumal on meie varjupaik ja tugevus,
meie abimees kitsikuses ja kergesti leitav.
Sellepärast me ei karda, kui maa liiguks asemelt
ja mäed kõiguksid merede põhjas.
R:

Jõgi oma harudega rõõmustab Jumala linna
ja Kõigekõrgema pühi elamuid.
Jumal on tema keskel, ei ta kõigu;
Jumal aitab teda hommiku koites.
R:

Vägede Issand on meiega,
Jaakobi Jumal on meile kindlaks kaitseks.
Tulge ja vaadake Issanda tegusid,
kes saadab jubedused maa peale.
R:

(Teine lugemine 1Ko3 ,16-23)
Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, kas te ei tea, et teie olete Jumala tempel, ja et Jumala Vaim elab teie sees. Kui keegi laseb Jumala templil hukka minna, siis saadab Jumal hukka ka tema, sest Jumala tempel on püha ja teiegi olete Jumala tempel. Ärgu keegi teie seast ennast petku! Kes tundub endale tark selle maailma mõõdupuu järgi, see mingi esmalt hulluks, et ta võiks targaks saada. Sest selle maailma tarkus on Jumala jaoks hullus, nii nagu on kirjutatud: "Tema tabab tarku nende oma kavalusega". Ja teises paigas: "Issand tunneb ära tarkade mõtted, et need on tühised". Sellepärast: ärgu keegi kiidelgu inimeste üle. Kõik on ju teie päralt - nii Paulus kui Apollos, nii Keefas kui kogu maailm, nii elu kui surm, nii olevik kui tulevik - kõik on teie päralt. Aga teie ise kuulute Kristusele ja Kristus kuulub Jumalale.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne Evangeeliumi 2Aj7,16)

Halleluuja, Nüüd olen ma valinud ja pühitsenud selle koja,
et minu nimi oleks seal igavesti. Halleluuja

(Evangeelium Jh2 ,13-25)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Kui juutide paasapühad olid lähedal, läks Jeesus üles Jeruusalemma. Seal leidis ta pühakojas kaupmehi - kes müüsid härgi, lambaid ja tuvisid - ning rahavahetajaid istumas. Ja Jeesus tegi omale nõorist piitsa ning ajas kõik pühakojast välja - nii lambad kui härjad; rahavahetajate raha puistas ta laiali ja pööras kummuli nende lauad, ning ütles tuvimüüjatele: "Viige need siit minema ja ärge tehke minu Isa koda kaubakojaks". Siis meenus Tema jüngritele, et on kirjutatud: "Püha viha Sinu koja pärast neelab mind".

Seda nähes küsisid juudid tema käest: "Millise tunnustähe Sa meile näitad, et sul on õigus nõnda teha?" Jeesus kostis vastuseks: "Lammutage see tempel, ja ma püstitan selle uuesti kolme päevaga." Juudid ütlesid: "Seda templit on ehitatud nelikümmend kuus aastat, aga sina tahad selle püstitada kolme päevaga?" Tema aga rääkis oma ihu templist, ja kui ta surnuist oli üles tõusnud, meenus tema jüngritele, et ta oli seda öelnud, ning nad uskusid Kirja ja Sõna, mida Jeesus oli rääkinud.

Ja kui Jeesus oli Jeruusalemmas paasapühal, uskusid paljud temasse, nähes imetegusid, mida ta tegi. Jeesus aga ei usaldanud ennast nende kätte, sest ta tundis neid kõiki ja tal polnud tarvis, et keegi annaks talle tunnistust inimese kohta, vaid ta teadis ise, mis on inimestes.
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, muusikat ei määratleta ainult helitugevuse järgi. Muusika võib olla vahel küll vali, kuid sellel on veel palju teisi omadusi, mis kõik kokku on alles muusika. Sellepärast mängitakse klaverit sõrmedega, mitte rusikatega, kuigi vahel, eriti modernset muusika puhul, võib kuulajal ka selline mulje tekkida.

Umbes samamoodi on meie usuga. Usk - see pole ainult ranged reeglid ja karistused, vaid Jumala ilmutus on ennekõike õpetuseks. Ka käsud ja keelud on tegelikult vahendid selleks, et õpetada, kuid õpetus ise on midagi palju enamat kui vaid käsud ja keelud.

Kui meil aga vahel on ikka kiusatus mängida nii eneste kui teiste hingeklaverit pigem rusikate kui sõrmedega, siis me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kuidas te end tunneksite, kui preester pühal Jõuluõhtul kirikus teile järgmise jutluse peaks: "Täna on Jõuluõhtu, Kristuse sündimise püha... täna on suur püha... täna on nii suur püha, et täna mina teile jutlust ei pea - teile, kes te ainult üks kord aastas, jõulude ajal, kirikus käite.
Aamen."

Meeldiks teile niisugune jutlus? Kui nüüd päris aus olla, siis olen mina selle noore tuli hingelise preestrina kord ära proovinud. Kahju küll, aga ma ei leidnud kedagi, kes oleks mind selle eest kiitnud, ning ma mõistatasin kaua, mis kärbes mind tookord hammustas, et ma üldse millegi niisugusega hakkama sain.

Alles palju hiljem hakkasin aru saama, mis mind inspireeris. Jeesuse eeskujul muidugi! Jeesus, kes ülepreestrite ja variseridega üsna jämedalt käitus ja templiõuel lausa füüsilise jõuga sekkus. Kogu vaimulik seminaris õppimise aja oli meid ju üles kutsutud "olema nagu Jeesus" : "sacerdos - alter Christus"...

Võib ainult ette kujutada, kuidas reageerib noor mees, täis energiat ja

teotahet, niisugustele sõnadele Evangeeliumist - kuidas Jeesus heitis ümber rahavahetajate lauad ning peksis piitsaga templiõuelts välja kõik veised ja lambad. Niisugune aktsioon kisub noort revolutsionääri kaasa, ja temagi tunneb endas tungi teha nii, nagu Jeesus tookord tegevat näis: heita kõigile tõde otse näkku, juhutada sisse uus ajastu, milles korrumppeerunud lubjakad troonilt tõugatakse...

Nojah, millalgi saad ise ka vanaks lubjakaks, aga selle arvamuse juurde olen jäänud tänagi, et inimesel, kes ainult kord aastast Jõulude ajal kirikus käib, pole sellest suuremat kasu. Küll aga olen ma vahepeal õppinud, et šokiteatri meetoditega on vaevalt võimalik kedagi positiivses mõttes ärkvele raputada. Pigem on jämedus eemaletõukav, hirmutav, ja sunnib kaitsepositsioonile, jätab vähe ruumi küsimustele ja huvitatusele.

Jeesuse etteheited silmakirjateenritele peegeldavad kahtlemata üht aspekti tema tegevuses, kuid ta õpetas ja tegi midagi palju enam. Missuguses olukorras oleks nii radikaalne käitumine omal kohal? Kui ema näeb oma väikest last uudishimulikult ja muretult lähenemas avatud kaanega kaevule, siis ei hakka ta teda eemalt rahuliku ja pehme häälega manitsema, et pai laps, ära roni kaevu. Pigem karjatab ta hirmust ja tormab kogu jõust lapse poole, et temast veel enne sügavusse kukkumist kinni haarata. Võibolla aitab see võrdlus meil mõista, mis templiõues tol korral sündis. Nii nagu ema nägi ette, mis oli sündimas ja millest lapsel polnud aimugi, niisamuti teadis ka Jeesus, mis on inimestes. See jumalik läbinägelikkus andis talle õiguse, mida inimestel ei ole - ka kõige tuli hingelisemal preestril mitte.

Sünoptiliste evangeeliumite - so. Matteuse, Markuse ja Luuka - järgi oli kauplejate väljaajamine templist üleüldse Jeesuse viimane aktsioon, mille ta ise sisse juhatas ning seejärel ülempreestrite ja variseridega vaidles. Pärast neid kõnelusi tõusid ju peategelasteks need, kes tema üle kohut mõistsid... See lõppakord pidi aga inimkonda manitsema, kui tähtis on Jumala templis teistmoodi käituda kui tavaelus, kus paratamatult tuleb ju ka osta ja müüa.

Täna tähistame me Lateraanbasiilika sissepühitsemise püha. See, algul pühimale Lunastajale ja XII sajandist alates Ristijale Johannesele pühendatud kirik on vanim paavstikirik, ning kannab tiitlit "Maailma kõigi kirikute pea ja ema". Selle kõrval asuvas Lateraanpalees resideerisid paavstid IV kuni XIV sajandini, ja kirik, mille paavst Silvester I sisse pühitses, ehitati sinna keiser Konstantinuse käsul. Mitmeid kordi rüüstamiste ja maavärisemiste tõttu kahjustatud kirik ehitati ikka uuesti üles. Pärast suurt põlengut toimunud restaureerimist XVIII sajandi keskel pühitses Paavst Benedictus XIII kiriku uuesti sisse ja määras pühitsuspäevaks 9. novembri, mis tehti kohustuslikuks kirikupühaks kogu kirikule.

Armsad õed ja vennad, me teame, et Jumal ei ela inimekättega ehitatud hoones, kuid maise inimese jaoks on ometi tähtis ka hoone või koht, kuhu ta saab tulla teades, et see paik on pühitsetud Jumalaga suhtlemiseks. Nii oleme meiegi täna siin, teades, et me ei tohi maiseid asju üle tähtsustada, kuid me ei pea neid ka alahindama.

Me teame, et kõik maine hävib kord, aga me usume ka, et vaimne jääb kestma igavesti, ning igavik on pandud sõltuma sellest, kuidas me siin maa peal käitume. Olgem siis mõistlikud, olgem elavad kivid, millest Jumal ehitab vaimuliku templi oma kirkuse kiituseks. Aamen.